**ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**
**(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)**

21.10.2026

***Зміст:***
*(Натисніть на заголовок для переходу на текст)*


**Загальні питання**
Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Влітку росіяни знищили 13 мільйонів українських книжок – Бережна. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Українська експедиція завершила пошукові роботи у польському Ласкові – виявили останки понад 40 осіб. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Понад 40 останків жертв виявлено у місцях поховань загиблих українців в Ласкові в Польщі, пошукові роботи завершено – УІНП. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Раді пропонують встановити День Біблії 31 жовтня. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. В Україні пропонують встановити День Біблії. – Інф.

**Креативні індустрії**
Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Українська майстриня вишивки створила унікальний етнообраз для виставки дизайнерів у Бангкоку. – Інф.

**Мовні питання**
Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Мовна омбудсманка закликає українців у всьому світі долучитися до Радіодиктанту єдності. – Інф.

NV. – 2026. – 20 жовт. Із цікавими нововведеннями. Що треба знати про Радіодиктант національної єдності 2026. – Інф.

**Театр**
Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. Несподівані амплуа, музика та жарти: яким буде святковий ювілейний вечір в Театрі імені Лесі Українки. – Катаєва М.

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. Ліна Костенко розповіла, що допомагає триматися у темні часи. – Григоренко В.

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. У Варшаві відбулась прем’єра опери про викрадення росією українських дітей. – Кохан Л.

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. МХП стала генеральним партнером нового мюзиклу МУР «Грай, [Марку]». – Труш О.

**Музика**

Вечірній Київ. – 2026. – 21 жовт. Концерт «Спадщина»: Президентський оркестр зіграє шедеври української класики. – Асадчева Т.

**Кіномистецтво. Кінопрокат**

Фокус. –2026. – 20 жовт. У Києві почали зйомки фільму «За двома зайцями. 90-і»: про що буде стрічка. – Калінін А.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Стартували зйомки фільму-переможця «Тисячовесни» – «За двома зайцями. 90-ті». – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Києві стартували зйомки фільму «За двома зайцями. 90-ті». – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. У столиці стартували зйомки нової української комедії «За двома зайцями. 90-ті». – Катаєва М.

**Культура та мистецтво для людей з інвалідністю**

Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. В Україні створили «Жестовий словник мистецтва». – Марків Н.

Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. В Андріївській церкві в Києві з'явилися тактильні картини для незрячих відвідувачів. – Мошківський В.

NV. – 2026. – 20 жовт. Аудіокнига та книга шрифтом Брайля. У Львові презентували інклюзивні видання українського фентезі «Хорт. Перший характерник». – Інф.

**Література**

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. Сенс внутрішньої свободи. Презентували перший том повного зібрання творів Василя Стуса. – Руденко Т.

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Захисник Маріуполя видав збірку «Санаторій сатани», написану курячою кісточкою на робі у полоні. – Інф.

Віледж Україна. – 2026. – 20 жовт. «Книгарня Є» закриває книгарні на вокзалах у Києві та Одесі через безпекову ситуацію. – Головань Д.; Фокус. –2026. – 20 жовт. Популярна книгарня закриває простори на вокзалах Києва й Одеси через «безпекову ситуацію»: деталі. – Калінін А.; NV. – 2026. – 20 жовт. Книгарня «Є» закриває свої простори на вокзалах Києва та Одеси через безпекову ситуацію. – Інф.

**Музейна справа**

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. В Ісландії відкрили виставку українських ікон «Там, де залишається світло». – Інф.

**Охорона культурної спадщини**

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Києві розпочали ремонт куполу Софійського собору. – Інф.

NV. – 2026. – 20 жовт. У Львові у скульптур Нептун та Адоніс зафіксували тріщини: у чому причина. – Інф.

**Туризм**

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. На Прикарпатті презентували туристичний маршрут «Мандрівка плаями Гуцульської столиці». – Інф.

**Бібліотечна справа. Промоція читання**

Фокус. –2026. – 20 жовт. Що і як читають українці в 2026: в Мінкульті розповіли про улюблені жанри і книжки . – Калінін А.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 жовт. Майже половина українських читачів не купували книжок останні 3 місяці – дослідження. – Шуміхін Є. ,Уницька О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 жовт. Два з трьох українця читають або слухають книжки принаймні кілька разів на місяць – дослідження. – Шуміхін Є. ,Уницька О.

**Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Нідерландська письменниця з українським корінням видала дитячу книжку про Україну. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Торонто відкрили пам’ятну лавку, присвячену українській вишиванці. – Інф.

***

Фокус. –2026. – 20 жовт. Казки замість соцмереж: культовий автор розповів, як надихнути дітей читати. – Калінін А.

## Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Влітку росіяни знищили 13 мільйонів українських книжок – Бережна. – Інф.

Цього літа ворог, завдаючи ударів по українських видавництвах, знищив 13 млн книжок, повідомила в телеефірі міністр культури Тетяна Бережна. «Ми в Міністерстві культури працюємо над тим, щоби розвивати культуру, розвивати книговидавництво і допомагати українським книговидавцям відновлюватися після російських атак. Нагадаю, що 13 мільйонів книжок було знищено тільки за це літо», – розповіла Тетяна Бережна. Вона відзначила, що Міністерство культури та Уряд працюють над низкою програм, які мають на меті підтримати вітчизняних книговидавців. Зокрема підтвердила, що в ініціативі Президента України «Тисячовесна» наступного року з'явиться книжковий напрямок. За її словами, поки остаточно не вирішено, які саме видавничі проєкти зможуть брати участь у конкурсі. «Для нас дуже важливо так побудувати підтримку, щоб вона допомагала створювати і видавати книжки і зміцнювала спроможність галузі працювати в умовах війни. Думаю, що це будуть переклади української класики, що це будуть великі видання книжок про українське мистецтво, про українську історію, про українську культуру», – сказала міністр. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176444-vlitku-rosiani-znisili-13-miljoniv-ukrainskih-knizok-berezna.html

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Українська експедиція завершила пошукові роботи у польському Ласкові – виявили останки понад 40 осіб. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Понад 40 останків жертв виявлено у місцях поховань загиблих українців в Ласкові в Польщі, пошукові роботи завершено – УІНП. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

У селі Ласків Люблінського воєводства (Польща) завершилися пошукові дослідження на православному кладовищі, під час експедиції виявили останки понад 40 осіб, повідомив УІНП у Фейсбуці. Навесні 2027 року УІНП планує провести подальші ексгумаційні дослідження в селі Ласків, під час яких можна буде встановити вік, стать і причини смерті похованих осіб. Пошукові дослідження тривали з 2 до 16 жовтня на замовлення УІНП. Проведення пошукових робіт забезпечувало КП «Доля», яке 31 серпня отримало відповідний дозвіл від польської сторони. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4176297-ukrainska-ekspedicia-zaversila-posukovi-roboti-u-polskomu-laskovi-viavili-ostanki-ponad-40-osib.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1223195.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Раді пропонують встановити День Біблії 31 жовтня. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. В Україні пропонують встановити День Біблії. – Інф.

Народні депутати пропонують Верховній Раді встановити 31 жовтня День Біблії та відзначати його на загальнонаціональному рівні. Згідно з проєктом постанови №16166 від 19 жовтня, започаткувати святкування Дня

Біблії пропонують з метою формування високих моральних засад в українському суспільстві, закріплення на загальнонаціональному рівні поваги до духовної спадщини тощо. Також проєкт постанови передбачає рекомендації: Кабінету Міністрів України утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення Дня Біблії; Міністерству культури забезпечити організацію у бібліотеках, музеях та художніх галереях тематичних виставок стародруків, сучасних видань Біблії, історичних документів та ілюстрацій; Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити широке висвітлення в засобах масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням Дня Біблії та ін. У пояснювальній записці до проєкту наголошується, що дата 31 жовтня обрана з огляду на те, що 31 жовтня 1903 року вийшов перший повний переклад Біблії сучасною українською літературною мовою, здійснений Пантелеймоном Кулішем, Іваном Нечуєм-Левицьким та Іваном Пулюєм. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1222979.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4176385-v-ukraini-proponuut-vstanoviti-den-biblii.html

## Креативні індустрії

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Українська майстриня вишивки створила унікальний етнообраз для виставки дизайнерів у Бангкоку. – Інф.

Дизайнерка вишивки Оксана Полонець представила Україну на міжнародній виставці Amazing Thailand Global Thai Silk Exhibition у Бангкоку (Таїланд), що проходила 11–18 жовтня. «Ми маємо про себе заявляти мовою мистецтва, музики та дизайну, розповідати світові, що ми є Україна – держава зі своєю автентичною та багатогранною культурою…», – зазначила дизайнерка. Мисткиня створила жіночий стрій «Спадок», присвятивши його силі українського роду та пам'яті поколінь. Над його створенням працювала команда з десяти людей: конструктори, дизайнер з вишивки, кравчині, вишивальниці, менеджери з виробництва. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176351-ukrainska-majstrina-visivki-stvorila-unikalnij-etnoobraz-dla-vistavki-dizajneriv-u-bangkoku.html

## Мовні питання

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Мовна омбудсманка закликає українців у всьому світі долучитися до Радіодиктанту єдності. – Інф.

Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська закликала українців у всьому світі долучитися до Радіодиктанту національної єдності. Про це йдеться на сторінці уповноваженої у Фейсбуці. За її словами, важливий сенс Радіодиктанту – відчуття солідарності та єдності українців, хоч би де вони перебували. Олена Івановська закликала писати радіодиктант усіх – школярів і студентів, освітян і мовознавців, представників влади, українців за кордоном, наших захисників і захисниць, якщо дозволятимуть обставини. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4176356-movna-ombudsmanka-zaklikae-ukrainciv-u-vsomu-sviti-dolucitisa-do-radiodiktantu-ednosti.html

NV. – 2026. – 20 жовт. Із цікавими нововведеннями. Що треба знати про Радіодиктант національної єдності 2026. – Інф.

Вже через тиждень, 27 жовтня, у День української писемності та мови, відбудеться Всеукраїнський радіодиктант національної єдності. Розпочнеться він об 11:00. Послухати його можна одразу на декількох платформах Суспільного. Автором тексту Радіодиктанту став письменник, ветеран російсько-української війни Артур Дронь. Текст зачитуватимуть одразу дві людини. Це вчитель української мови та літератури школи MriyDiy в Києві, володар звання «Найкращий вчитель України» 2021 року за версією Global Teacher Prize Ukraine Артур Пройдаков й волонтерка засновниця книжкового застосунку UnderBooks Даша Астаф'єва, яка також озвучує аудіокнижки. Головна ідея Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності – об'єднувати українців. Тож долучитися до нього зможуть всі охочі. Результати оголосять після того, як комісія опрацює та перевірить усі отримані листи.Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/radiodiktant-2026-tochna-data-i-chas-hto-avtor-i-chitach-de-divitisya-onlayn-50651787.html

## Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. Несподівані амплуа, музика та жарти: яким буде святковий ювілейний вечір в Театрі імені Лесі Українки. – Катаєва М.

15 жовтня 2026 року Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки відзначив 100-річний ювілей. Хоча історія самої сцени сягає ще XIX ст. До цієї особливої дати 22 та 23 жовтня підготували постановку, в якій на одній сцені зустрінуться різні покоління артистів, різні характери та різні сторінки творчого життя театру. Про особливості ювілейного вечора «Ця мить і є твоє життя» розповіли автори сценарію та режисери-постановники Євген Лунченко та Сергій Озіряний. У розмові йшлося про концепцію постановки та про те, на чому закцентують увагу глядачів; які особливі моменти з історії підкреслять; хто з акторів братиме участь у цьому вечорі та чим вони дивуватимуть; чи плануються надалі покази цієї постановки тощо. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/133885/

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. Ліна Костенко розповіла, що допомагає триматися у темні часи. – Григоренко В.

У Києві відбулася зустріч шістдесятниці, видатної письменниці Ліни Костенко з акторами Івано-Франківського драмтеатру, які втілили на сцені її історичний роман у віршах «Маруся Чурай». Прем'єру показували на початку квітня. У Фундації Ліни Костенко зібралися режисер постановки, генеральний директор – художній керівник Франківського театру Ростислав Держипільський, учасники творчої команди постановки: Святослав Вакарчук, Олесь Санін, Наталія Половинка, а також багаторічний видавець творів письменниці Іван Малкович, її донька Оксана Пахльовська, письменник Сергій

Жадан, кінокритик Сергій Тримбач, актори, журналісти та друзі поетеси. Говорили про театр, поезію, Україну, свободу творчості і сучасну російсько-українську війну. Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4034/2006/195438/

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. У Варшаві відбулась прем'єра опери про викрадення росією українських дітей. – Кохан Л.

У Варшаві, у Польській національній опері, відбулася світова прем'єра постановки «Матері Херсона» з музикою українського композитора Максима Коломійця. Оперу створили на замовлення Метрополітен-опери (США, Нью-Йорк). Автор лібрето – американський драматург Джордж Брант. Постановка розповідає про викрадення росією українських дітей та матерів, які намагаються повернути їх додому. Варшавська прем'єра стала першою постановкою повної версії опери «Матері Херсона» у світі. Режисерка – Барбара Висоцька. Оркестром і хором диригувала Кері-Лінн Вілсон – канадсько-американська диригентка українського походження, засновниця та музична директорка Українського оркестру свободи (Ukrainian Freedom Orchestra). У США, у Метрополітен-опері, прем'єра постановки «Матері Херсона» запланована на сезон 2027–2028 років. У Києві, у репертуарі Національного академічного театру опери та балету України ім. Тараса Шевченка, за словами генерального директора – художнього керівника Петра Чуприни, нова опера композитора Максима Коломійця може з'явитися у сезоні 2028–2029 років. Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4034/2006/195428/

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. МХП стала генеральним партнером нового мюзиклу МУР «Грай, [Марку]». – Труш О.

МХП стала генеральним партнером нового мюзиклу творчого об'єднання МУР «Грай, [Марку]», прем'єра якого відбудеться вже у жовтні цього року. Вистава розповідає історію агропідприємця і мецената Євгена Чикаленка. Один із перших анонсів нового проєкту команда МУР зняла на полях МХП. Підтримка мюзиклу продовжує системну роботу МХП із культурними проєктами та ініціативами, які зберігають та утверджують українську ідентичність. Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4034/2006/195440/

## Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 21 жовт. Концерт «Спадщина»: Президентський оркестр зіграє шедеври української класики. – Асадчева Т.

22 жовтня в Колонній залі Національної філармонії України відбудеться концерт «Спадщина» Національного президентського оркестру в межах ювілейного циклу «35 років гідності». У програмі концерту об'єднано два знакові твори: «Прикарпатську симфонію» Станіслава Людкевича та Симфонію № 2 Левка Ревуцького. За диригентським пультом виступить Максим Гусак, під

керівництвом якого оркестр представить власне прочитання цих партитур. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134336/

## Кіномистецтво. Кінопрокат

Фокус. –2026. – 20 жовт. У Києві почали зйомки фільму «За двома зайцями. 90-і»: про що буде стрічка. – Калінін А.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 20 жовт. Стартували зйомки фільму-переможця «Тисячовесни» – «За двома зайцями. 90-ті». – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Києві стартували зйомки фільму «За двома зайцями. 90-ті». – Інф.; Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. У столиці стартували зйомки нової української комедії «За двома зайцями. 90-ті». – Катаєва М.

У Києві стартували зйомки фільму «За двома зайцями. 90-ті», який став одним із переможців ініціативи підтримки українського культурного продукту «Тисячовесна – 2026», повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Зазначається, що у центрі сюжету дрібний аферист Слава Хвостов, який заборгував бандитам та впливовому депутату Івану Івановичу, і щоб вибратися з фінансової пастки, він вирішує одружитися з багатою спадкоємицею Ілоною Сірковою. За словами продюсера Сергія Лавренюка, це не ремейк, а новий фільм. Головні ролі у фільмі виконають Олексій Гнатковський, Кароліна Мруга, Олена Хохлаткіна, Римма Зюбіна, Сергій Детюк, Іван Шаран, Марія Краснощок та інші. Режисером фільму став Аркадій Непиталюк. Проєкт ТОВ «Лорел діджитал медіа» став одним із переможців державної ініціативи «Тисячовесна». Загальна вартість виготовлення фільму становить 58,6 млн грн, з яких 46,9 млн грн складе бюджетне фінансування, а решта – це співфінансування, яке може бути збільшено. Згідно з умовами «Тисячовесни», фільм має бути виготовлений до листопада 2027 року включно. Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/771896-za-dvoma-zaycyami-derzhkino-anonsuvalo-pochatok-zyomok-filmu-v-stili-90-h-foto

https://interfax.com.ua/news/culture/1223219.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176303-u-kievi-startuvali-zjomki-filmu-za-dvoma-zajcami-90ti.html

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134310/

## Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. В Україні створили «Жестовий словник мистецтва». – Марків Н.

В Україні презентують інклюзивний проєкт – «Жестовий словник мистецтва ОНХМ», який реалізував Одеський Національний художній музей за підтримки УКФ та Британської ради в Україні. Мета ініціативи – надати людям з порушеннями слуху інструмент для поглиблення знань у сфері мистецтвознавства та забезпечити безбар’єрний доступ до візуального мистецтва. У рамках проєкту створено відеокурс із семи лекцій, де понад 300 мистецтвознавчих термінів пояснюються українською жестовою мовою. Курс

доступний для всіх охочих на YouTube-каналі Одеського художнього музею. Онлайн-презентація відбудеться 21 жовтня. Докладно:
https://vechirniy.kyiv.ua/news/134295/

Вечірній Київ. – 2026. – 20 жовт. В Андріївській церкві в Києві з'явилися тактильні картини для незрячих відвідувачів. – Мошківський В.

Музей «Андріївська церква» Національного заповідника «Софія Київська» отримав тактильні картини, які допоможуть незрячим і слабозорим відвідувачам знайомитися з мистецтвом через дотик, повідомили в НЗ «Софія Київська». Картини музею передав Ресурсний центр «Безбар'єрна Україна». Ініціативу приурочили до Міжнародного дня білої тростини, який щороку відзначають 15 жовтня. У музеї зазначають, що передача картин стала початком спільної роботи над створенням доступнішого простору в Андріївській церкві, щоб більше людей могли знайомитися з історією та мистецтвом незалежно від особливостей зору. Докладно:
https://vechirniy.kyiv.ua/news/134319/

NV. – 2026. – 20 жовт. Аудіокнига та книга шрифтом Брайля. У Львові презентували інклюзивні видання українського фентезі «Хорт. Перший характерник». – Інф.

У Львові відбулася культурно-соціальна подія «Всесвіту Хроніки Сили» – «Тихе читання». Творці Всесвіту Ольга Навроцька та Алан Бадоєв у межах програми «Моя безбар'єрність» презентували два інклюзивні формати фентезі «Хорт. Перший характерник»: аудіокнигу та видання шрифтом Брайля. Ініціатива покликана відкрити історію Хорта ще ширшій аудиторії та привернути увагу до необхідності створення доступного культурного середовища для людей із порушеннями зору. Після презентації примірники книги шрифтом Брайля будуть передані бібліотекам і спеціалізованим закладам у різних містах України. До створення аудіоверсії роману Ольги Навроцької долучився актор кіно та дубляжу Євген Лісничий. Аудіокнига доступна для широкої аудиторії. Перший розділ можна безоплатно прослухати на Spotify, а повну версію придбати на офіційному сайті «Хронік Сили». Докладно:
https://nv.ua/ukr/books/hort-pershiy-harakternik-ukrajinske-fentezi-olgi-navrockoji-teper-maye-inklyuzivni-vidannya-detali-50651801.html

## Література

Україна молода. – 2026. – 21 жовт. Сенс внутрішньої свободи. Презентували перший том повного зібрання творів Василя Стуса. – Руденко Т.

У столиці відбулася презентація першого тому масштабного 15-томного зібрання творів Василя Стуса. До видання вперше включено матеріали слідчих справ, особисті свідчення поета та повний корпус текстів, які раніше не публікувалися. Видання багатотомника готують завдяки компанії МХП та БФ «МХП – Громаді» у партнерстві з видавництвом «Смолоскип» та СтусЦентром. До першого тому ввійшли тексти Василя Стуса від перших поетичних спроб

1950-х до вересня 1964 року. Вірші в першому томі поділили на етапи: донецький, армійський, горлівський тощо. Найбільш резонансною частиною є архівні матеріали. У виданні вперше оприлюднюються матеріали слідчих справ, включно зі свідченнями Василя Стуса – як написаними ним власноруч, так і зафіксованими слідчими КДБ. Також до видання увійшли розшифровані зошити з нотатками, які поет вів під час перебування під слідством у 1972 році. Крім того, вперше опубліковано переклад міфологічного словника та робочі конспекти з роздумами Василя Стуса про українську і світову класику. Заплановано видати 15 томів, в яких надрукують листування усіх років та матеріали слідчих справ. Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/4034/2006/195429/

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Захисник Маріуполя видав збірку «Санаторій сатани», написану курячою кісточкою на робі у полоні. – Інф.

Вийшла збірка поезій «Санаторій сатани» військовослужбовця 36 бригади морської піхоти, захисника Маріуполя Андрія Петрука, яку він написав курячою кісточкою на тюремній робі в російському полоні. Докладно про книжку і її автора:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176259-zahisnik-mariupola-vidav-zbirku-sanatorij-satani-napisanu-kuracou-kistockou-na-robi-u-poloni.html

Віледж Україна. – 2026. – 20 жовт. «Книгарня Є» закриває книгарні на вокзалах у Києві та Одесі через безпекову ситуацію. – Головань Д.; Фокус. – 2026. – 20 жовт. Популярна книгарня закриває простори на вокзалах Києва й Одеси через «безпекову ситуацію»: деталі. – Калінін А.; NV. – 2026. – 20 жовт. Книгарня «Є» закриває свої простори на вокзалах Києва та Одеси через безпекову ситуацію. – Інф.

«Книгарня Є» закриває дві книгарні, які розташовані на залізничних вокзалах у Києві та Одесі. Безпекова ситуація та обставини не дають змоги повноцінно працювати й надалі розвивати ці простори, пояснили в команді. Інші книгарні мережі продовжують працювати. «Книгарня Є» на Центральному залізничному вокзалі Києва почала працювати у лютому 2025 року. Мережа перемогла в аукціоні з оренди приміщення на «Prozorro.Продажі». «Книгарня Є» на вокзалі в Одесі працювала з березня 2026 року. Докладно:

https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/378257-knigarnya-laquo-e-raquo-zakrivae-knigarni-na-vokzalah-u-kievi-ta-odesi-cherez-bezpekovu-situatsiyu

https://focus.ua/uk/culture/771848-knigarnya-ye-zakrivayetsya-na-vokzalah-kiyeva-i-odesi-cherez-obstrili-podrobici

https://nv.ua/ukr/kultura/knigarnya-ye-zakrivaye-prostori-na-vokzalah-kiyeva-i-odesi-bezpeka-vplivaye-na-robotu-50651739.html

## Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. В Ісландії відкрили виставку українських ікон «Там, де залишається світло». – Інф.

В Національній галереї Ісландії в Рейк'явіку відкрили виставку «Там, де залишається світло», присвячену українському іконопису. Експозиція представляє твори зі збірки Національного художнього музею України і триватиме до 17 жовтня 2027 року. У відкритті взяли участь міністерка закордонних справ Ісландії Торгердур Катрін Гуннарсдоттір, представники ісландської громадськості й української спільноти. Експозиція охоплює період від кінця XII до початку XIX ст. і знайомить відвідувачів із розвитком українського сакрального малярства: від візантійських впливів до готики, Ренесансу й бароко. Виставка є спільним проєктом Національної галереї Ісландії, Національного музею Ісландії та Національного художнього музею України. Її кураторка – Олександра Шевлюга. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4176281-v-islandii-vidkrili-vistavku-ukrainskih-ikon-tam-de-zalisaetsa-svitlo.html

## Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Києві розпочали ремонт куполу Софійського собору. – Інф.

У Києві розпочали ремонт на південно-східному куполі Софійського собору. Перший заступник генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Вадим Кириленко написав у Фейсбуці: «Розпочинаємо протиаварійні та реставраційні роботи на південно-східному куполі Софійського собору. Остання реставрація проводилася у 70-х роках минулого століття. Наразі тривають роботи з монтажу риштувань і встановлення захисного шатра, необхідного для проведення реставраційних робіт». Роботи здійснюються за рахунок коштів загального фонду та за підтримки меценатів. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176289-u-kievi-rozpocali-remont-kupolu-sofijskogo-soboru.html

NV. – 2026. – 20 жовт. У Львові у скульптур Нептун та Адоніс зафіксували тріщини: у чому причина. – Інф.

У Львові обстежили скульптури Нептун та Адоніс на площі Ринок. Фахівці зафіксували розкриття тріщин, повідомили у Львівській міській раді. Поглиблення тріщин пов'язане з кількома чинниками. Під час реставрації 1982 року використовували портландцемент, який негативно впливає на вапняк. Через вологу та перепади температур камінь поступово руйнується. Крім цього, на формування пошкоджень впливають вібрації від руху трамваїв на площі Ринок. У львівській міській раді наголошують, що пошкодження не пов'язані із захисним накриттям, яким скульптури вберігають від можливих руйнувань внаслідок російських атак. Професор кафедри архітектури та реставрації Інституту архітектури Львівської політехніки Олег Рибчинський вважає, що слід зафіксувати стан скульптур і думати про реставрацію. Його колега Андрій Почеква додав, що наразі пошкодження не є критичними. Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/skulpturi-neptun-i-adonis-na-ploshchi-rinok-rozkrittya-trishchin-i-plan-restavraciji-50651754.html

## Туризм

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. На Прикарпатті презентували туристичний маршрут «Мандрівка плаями Гуцульської столиці». – Інф.

На Прикарпатті презентували культурний мультимедійний маршрут «Мандрівка плаями Гуцульської столиці». Про це у Фейсбуці повідомляє Верховинська селищна рада. Проєкт покликаний популяризувати історико-культурну спадщину Гуцульщини, зберігати її самобутність та відкривати нові можливості для розвитку туризму на Верховинщині, зазначає селищна рада. Повідомляється, що новий культурний маршрут об'єднує 12 історико-культурних локацій і охоплює близько 17 кілометрів. На кожній зупинці встановлено інформаційні знаки з QR-кодами, які дають змогу перейти на портал Verkhovyna Life, ознайомитися з архівними матеріалами, переглянути відео та історичні реконструкції, почути цікаві розповіді про минуле краю й традиційні гуцульські співанки. Проєкт реалізує громадська організація «Альянс розвитку» за підтримки УКФ та благодійників у межах конкурсу «Культурні стежки громад». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176307-na-prikarpatti-prezentuvali-turisticnij-marsrut-mandrivka-plaami-guculskoi-stolici.html

## Бібліотечна справа. Промоція читання

Фокус. –2026. – 20 жовт. Що і як читають українці в 2026: в Мінкульті розповіли про улюблені жанри і книжки . – Калінін А.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 жовт. Майже половина українських читачів не купували книжок останні 3 місяці – дослідження. – Шуміхін Є. ,Уницька О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 жовт. Два з трьох українця читають або слухають книжки принаймні кілька разів на місяць – дослідження. – Шуміхін Є. ,Уницька О.

Міністерство культури України провело разом з партнерами комплексне дослідження «Читання в Україні: поведінка, мотивація та інструменти залучення» щодо читацької поведінки українців протягом 2026 року. Опитування показують, що 69% респондентів читають для відпочинку, а 54% – отримують задоволення від процесу. Впродовж повномасштабного вторгнення РФ до України, майже третина опитаних (32%) зменшують під час читання власну тривожність, а 30% – емоційно відновлюються. Тоді як 28% завдяки книжці легше переживають стрес, а кожен п'ятий читач (21%) каже, що «легше засинати з книжкою», йдеться в оприлюднених Міністерством культури України результатах опитування. Опитування пройшло за участі компанії Gradus Research і за підтримки Фонду «Повір у себе» в два етапи: спочатку – 41 глибинне інтерв'ю з фахівцями книжкової галузі та людьми, які повернулися до читання протягом останніх одного-двох років. Цю частину провели в березні-травні 2026, а згодом – у березні провели кількісне опитування 2200 осіб віком від 14 років у серпні. «Отримані результати стануть основою для подальших рішень у сфері розвитку читання. Для нас принципово формувати культурну

політику на основі даних. Розуміти реальні потреби людей, бачити бар'єри, які заважають їм читати, та знаходити дієві способи їх подолання», – написала в Facebook міністерка культури Тетяна Бережна про результати опитування. Отож, протягом 2026 року: **кожний 10-й українець** (12%) читає або слухає книжки щодня чи майже щодня, кожен п'ятий (21%) – кілька разів на тиждень. Загалом два з трьох опитаних (59%) читали або слухали книжки принаймні кілька разів на місяць, а 13% респондентів – не читали жодного разу; **70% читачів** мали в житті перерву в читанні щонайменше пів року – серед них 35% повернулися до регулярного читання, ще 62% знову нерегулярно читають; **34% повернулися** до читання через пошук психологічної «розрядки», а 31% повернулися, бо побачили цікаву книжку. Випадкова знайдена цікава книжка заохотила прочитати її 37% опитаних; **34% українців** вважають кількість книгарень достатньою, 22% кажуть про замалу кількість, а 21% – вказують на їхню відсутність; **третина опитаних** (33%) купувала книжки в 2026 в книгарнях, 40% – робили покупки в інтернет-книгарнях, а 27% – на сайтах видавництв; **29% підлітків** (від 14 до 17 років) і 21% молоді (від 18 до 24 років) витратили на книжки в 2026-му більше, ніж минулого року; **друковані книжки** читають 58%, електронні – 44%, аудіокнижки слухають трохи більше третини українців (35%); **читачі найчастіше** орієнтуються на досвід читання інших книжок автора (32%) і рекомендації друзів чи знайомих (29%). В Міністерстві культури вказують, що протягом 2026 року 87% респондентів читали або слухали книжки українською мовою. З початком повномасштабного вторгнення 24% респондентів повністю припинили читати книжки російською, ще 25% – читають їх значно рідше. Найпопулярніші жанри серед опитаних – детективи (47%), історичні романи (31%), сучасна та класична художня література (по 25%), фентезі і романтична література (по 24%), а підлітки частіше обирають фентезі і психологію. Більшість учасників повернулися до читання через так звані «легкі жанри», і жоден з респондентів про це не жалкував. Найчастіше згадують таких сучасних українських авторів – Сергій Жадан (23%), Оксана Забужко (13%), Ліна Костенко (10%), Юрій або Софія Андруховичі (8%) і Макс Кідрук (6%). Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/771900-shcho-chitayut-ukrajinci-v-2026-bilshist-chitayut-dlya-znyattya-stresu-ta-naprugi-pid-chas-viyni-opituvannya

https://interfax.com.ua/news/general/1223707.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1223678.html

## Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. Нідерландська письменниця з українським корінням видала дитячу книжку про Україну. – Інф.

Нідерландська письменниця українського походження Ліза Веєда та ілюстраторка Олеся Секереш видали дитячу книжку нідерландською про українську історію, кухню, музику та традиції у видавництві Blauw Gras. Книжка «Mooi boek over Oekraïne» («Гарна книжка про Україну») має 320 сторінок і розрахована на читачів від 10 років. Обкладинку розробив нідерландський дизайнер Роалд Трібелс. У видавництві описують книжку як

пригодницьку розповідь, що поєднує сюжет із пізнавальними фактами. Вона проводить читача від минулого до сьогодення, від культури до техніки. Для Лізи Вееди це перша книжка для дітей. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4176342-niderlandska-pismennica-z-ukrainskim-korinnam-vidala-ditacu-knizku-pro-ukrainu.html

Укрінформ. – 2026. – 20 жовт. У Торонто відкрили пам'ятну лавку, присвячену українській вишиванці. – Інф.

У Гай-парку в Торонто відкрили пам'ятну лавку, прикрашену орнаментами української вишиванки, з нагоди 10-річчя діяльності асоціації Vyshyvanka Association та популяризації Дня вишиванки в Канаді. Про це асоціація повідомила у Фейсбуці. В урочистому відкритті взяли участь мер Торонто Олівія Чоу, член міської ради Майкл Томпсон, генеральний консул України Олег Ніколенко та представники української громади. Зазначається, що протягом десяти років асоціація популяризує українську вишиванку в Канаді через культурні проєкти, освітні програми та інформаційні кампанії. Організація також використовує культурну дипломатію для підтримки інтересів українських канадців та України. Нова лавка стала символом української культурної спадщини в одному з відомих громадських просторів Торонто. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4176173-u-toronto-vidkrili-pamatnu-lavku-prisvacenu-ukrainskij-visivanci.html

***

Фокус. –2026. – 20 жовт. Казки замість соцмереж: культовий автор розповів, як надихнути дітей читати. – Калінін А.

Культовий британський художник і автор казок Нік Баттерворт прославився серією казок «Персі, наглядач парку». В своїх роботах і поза ними ілюстратор і дитячий письменник бачить свою місію у тому, щоб прищепити любов до читання. Він проводить постійні збори на книжкові зали та читальні в різних куточках Англії, аби більше дітей залучити до читання книжок. Про це повідомляє BBC. У травні 2026 року в британському журналі TES писали, що прищеплювати цікавість до читання дитині слід поступово – від пошуку улюблених історій та казок до коміксів й книжок. Фахівці радять встановлювати ліміт на користування гаджетом, старатися перед сном саме читати книжки. Дитячий автор Френк Котрелл-Бойс каже, що дітям треба поступово прищеплювати любов та цікавість до книжок. Найважливіше, каже автор, це навчити юних читачів «отримувати насолоду від процесу та перебування в ньому». Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/771865-knizhki-dlya-ditey-britanskiy-kazkar-nik-battervort-privchaye-molod-do-chitannya-video

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm